

“El llenguatge d’Els privilegiats’ és planer perquè els personatges hi són planers”

Núria Perpinyà (Lleida, 1961), autora de les novel·les, totes anticonvencionals, *Un bon error*, *Una casa per compondre* i *Mistana*, publica a Empúries la novel·la, en gran part dialogada com una obra de teatre, *Els privilegiats*, ambientada en la vida que aixopluguen els museus.

—La vostra primera intenció era de fer una radiografia, una anàlisi antropològica, del museu?

—Sí, pot ser.

—Per quina raó el diàleg va substituint de mica en mica la narració?

—Són més importants els personatges que no el narrador. La narració és com si hi posés els dos punts, i després entren els personatges. El narrador és el mestre de cerimònies. El presentador, diguem-ne.

—Els mons que protagonitzen les vostres novel·les poden semblar tancats, o ben delimitats, però sempre són oberts a elements externs, com si fossin un món de mons. Aquí també o no tant?

—Jo diria que sí, que també. És un món delimitat, perquè és autosuficient, però també és un món de mons. Allò que hi passa és aplicable a un ambient més general.

—Creieu que aquest món ha estat tan rendible com els anteriors? El fet de cedir per primera vegada la veu als personatges pot fer entendre que no donava tant de joc.

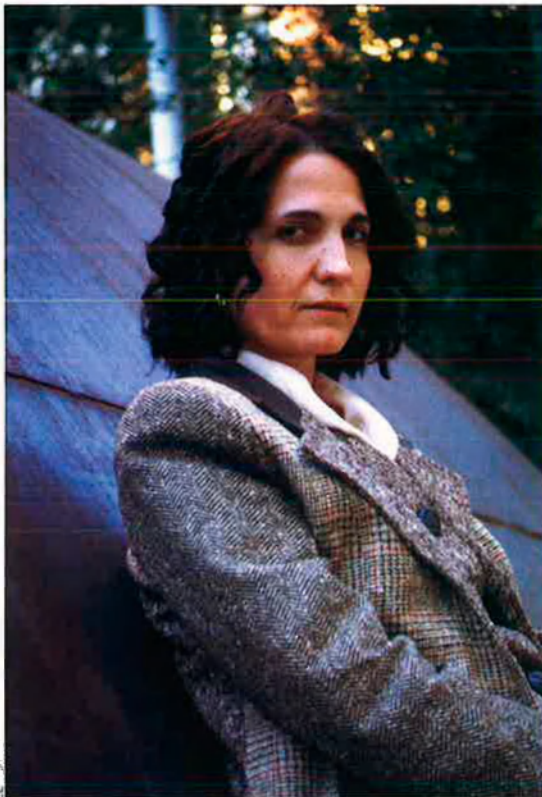
—El joc, aquí, és entre els personatges i el seu contrari, que és el narrador. És un joc intern. I és un joc nou a la meua obra. En el cas d'*Una casa per compondre*, la protagonista i la narradora estaven més unides.

—El museu sorgeix d’una llista d’àmbits precedida per la casa i el poble, o ja us interessava des de sempre?

—Sí, fa molts anys que m’interessa, que forma part de la meua vida. És un interès molt antic.

—Quina actitud vàreu prendre en vista dels debats referits al museu?

—Quan vaig començar a endinsar-me en el tema del museu les polèmiques d’ara ja bullien. Hi ha el model americà, que intenta que siguin més productius. Després, el soviètic, més educatiu, una escola d’aprenentatge. I després hi ha els europeus, que són com un club, un lleure. Tots tres models són in-

Núria Perpinyà publica la novel·la *Els privilegiats*, a l’editorial Empúries.

compatibles. Vaig veure que era un món de tensions, no prou conegut del públic. Perquè són persones d’interessos molt diferents que conflueixen al mateix espai. En primer lloc, l’intel·lectual, l’artista, després els gerents, el públic i finalment el vigilant, que hi és tot el dia i que tant li fa vigilar un museu com una fàbrica.

—Hem observat, potser per la importància dels personatges, però també des de l’inici, quan parla el narrador, que el llenguatge, estilísticament és, comparat amb les novel·les anteriors, més net, més senzill. Perquè el diàleg tingui més força?

—Sí. A *Mistana*, com que el tema era la bogeria i els personatges eren estranys, el llenguatge també hi era estrany i barroc. Sí, era prou complicat, i ho era per a explicar la complicació mental del personatge. Aquí el llenguatge és més planer perquè les persones hi són més planeres. Intento que el llenguatge acompanyi les persones. I el del narrador és clar i elegant. Sí,

hi he canviat bastant el llenguatge.

—La proposta estilística d’*Una casa per compondre* era molt agosarada.

—Sí. Com que la protagonista era una persona dedicada a la música vaig intentar que el llenguatge fos musical, molt eufònic. Més barroc i intel·lectual, més refinat i acurat, d’acord amb el tema musical de fons. En aquell cas hi havia una altra raó, el contrast entre la narradora i la protagonista, amb un llenguatge i una intel·lectualitat complexa, entre l’espai anodí de la casa i la persona. El llenguatge vulgar arquitectònic s’oposava a l’individu que havia d’estar a dins.

—Clarament, doncs, les cartes que utilitzeu ara són força diferents.

—No m’agrada repetir-me.

—Si un lector es va entusiasmar amb els llibres anteriors per la força i l’originalitat de l’estil, aquí el perill no és que es demani, abans de descobrir les noves virtuts del llibre, on són les virtuts del llibre?

—És un risc. Sempre que hi ha un canvi és un risc. Però no puc fer res més. No puc repetir dues fórmules iguals.

Lluís Bonada